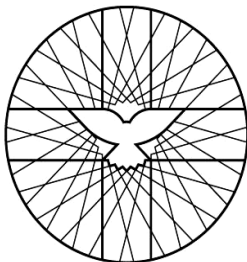

GROOTLETTER LITURGIE AVONDDIENST

Protestantse Kerk

**Protestantse Gemeente te
Wapenveld
in de Petruskerk
8 april 2023 21.00 uur**

Stille Zaterdag
Liturgische kleur: Wit

*Voorganger: Ds. I. Boersma-Prins
uit Wapenveld
Organist: Mevr. J. van de Beerecamp-Bunte
Ouderling van dienst: Dhr. J.A.S. Hiemstra
Lector: Stille Week Cie.*

Collectes: **40-dagenproject**
kerk
Jeugd en Jongerenwerk

Orde van de Avonddienst

Stille Zaterdag

Dé verandering: in stilte...

In de nacht voor Pasen heeft de kerk altijd haar belangrijkste feest gevierd. En veel van de gebruiken, liederen en rituelen zijn in de navolgende eeuwen traditie geworden.

Hier wat hoofdlijnen:

De nieuwe paaskaars wordt deze avond aangestoken: het licht van Christus.

Een kleine kaars wordt aangestoken aan de paaskaars en het licht wordt doorgegeven.

De schriftlezingen maken verbinding tussen ons en het verhaal van Jezus én het verhaal van het joodse volk waaruit Jezus voortkwam.

De Paasnacht is van oudsher ook de nacht om gedoopt te worden. Symbolisch ga je door de dood heen tot het leven. Zoals Christus door de dood ging en die heeft overwonnen! Vanavond wordt zo in ons midden Jacob van der Heide gedoopt. Maar ook alle gedoopten in de kerk vernieuwen vanavond hun doopbeloften.

Alle lichten gaan weer aan: we zingen 'Gloria' omdat Christus uit de dood is opgestaan!

In donker en stilte komen we de kerk binnen

Openingsgebed

Voorganger: Heer, open mijn lippen

Allen: en mijn mond zal uw lof zingen

Voorganger: God, kom mij te hulp

Allen: Heer, haast U mij te helpen.

Voorganger: O God, Uw Zoon, Jezus Christus, onze Heer, ging voor ons de nacht in: nacht van beproeving en angst, nacht van twijfel en aanvechting, nacht van de strenge, bittere dood. En nu is het stil... We bidden U: doe ons vertrouwen op Zijn woord 'Het is volbracht'. Dan mag deze dag van stilte en verwachting vrucht dragen in ons leven. Door Hem, Jezus Christus, uw Zoon, redder en bevrijder voor heel onze wereld.

Allen: Amen

Psalmgebed 143

Wij zingen Psalm 143:1

- 1 O Here, hoor naar mijn gebeden,
zie mij als smekeling tot U treden,
Verhoor mij, God, die trouw betoont,
die ieder richt naar recht en reden,
die boven ons als koning troont.

Wij lezen uit Psalm 143: 3 - 6

3 De vijand heeft mij vervolgd, mijn leven ver-
trapt in het stof, ik moet wonen in duisternis als
de doden van eeuwen her,

4 ik ben ten einde raad, geschokt tot diep in mijn
hart.

5 Ik denk terug aan vroeger dagen, mijmer over
uw daden en beschouw het werk van uw han-
den,

6 ik strek mijn handen naar U uit, dorstig als dro-
ge aarde. sela

Wij zingen Psalm 143: 4

- 4 Verward, o Heer, zijn mijn gedachten.
Ik ben aan 't einde van mijn krachten
en alle moed ontzonk mijn hart.
Als Gij niet luistert naar mijn klachten,
dan is het duister dicht en zwart.

Wij lezen uit Psalm 143: 8 en 9

8 Laat mij in de morgen uw liefde horen, in U stel ik mijn vertrouwen, wijs mij de weg die ik gaan moet, mijn ziel verlangt naar U.

9 Verlos mij van mijn vijanden, HEER, bij U zoek ik bescherming.

Wij zingen Psalm 143: 9

9 Gij zijt mijn God, sta mij terzijde,
mijn toevlucht als zij mij bestrijden.
Leer mij uw wil, reik mij uw hand.
Uw goede Geest zij mijn geleide;
voer mij in een geëffend land.

Lezen uit Psalm 143: 11,12

11 Houd mij in leven, HEER, tot eer van uw naam, leid mij uit de verdrukking, door uw gerechtigheid,

12 toon uw trouw, versla mijn vijanden, vernietig al mijn belagers – ik ben uw dienaar.

Wij zingen: Kyrie (Sela)

Als onze dagen donker zijn;
U bent dichtbij.
U weet hoe ver het licht kan zijn.
Heer, blijf heel dichtbij.

Kyrie, kyrie, kyrie eleison.

Als wij vermoeid en zoekend zijn;
U bent dichtbij.
U weet hoe zwaar de weg kan zijn.
Heer, blijf heel dichtbij.

Als wij verdwalen in de tijd;
U bent dichtbij.
U bent er tot in eeuwigheid.
Heer, blijf heel dichtbij.

Wachtende stilte

Lof van het licht

De diaken brengt de brandende paaskaars
binnen terwijl de gemeente zingt:

Wij zingen Lied 598 (3x)

Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft,
vuur dat nooit meer dooft,
als alles duister is
ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft,
vuur dat nooit meer dooft.

De kaars wordt op de standaard gezet.

Kind: deze nacht is anders dan alle andere nachten.

Want God die het licht maakte heeft de dood verslagen!

Voorganger: U, God maakte het licht,
om ons de weg te wijzen naar U.

Het was het eerste woord dat klonk in de duisternis.

En toen het volk in de woestijn was,
ging het licht in een vuurzuil voor hen uit,
net als nu.

Oudere: Christus, U bent ons begin en einde,
U bent altijd bij ons, in het licht, maar ook in het donker.

Voorganger: Het licht van Christus die is opgestaan uit de dood,

Zal alles wat donker is in ons leven weggagen.
De nacht is voorbijgegaan, de dag is aangebrou-
ken. De zon zal over ons opkomen.

**We geven licht aan elkaar door,
Lied 286 zingend:**

Waar de mensen dwalen in het donker,
draai je om en zie het nieuwe licht,
zie het licht dat God ons gaf in Jezus,
zie de mens die ieder mens verlicht.

Want het licht is sterker dan het donker
en het daglicht overwint de nacht,
zoek je weg niet langer in het duister,
keer je om en zie Gods nieuwe dag.

Waar de mensen lijden onder onrecht
in een wereld die geen vrede vindt,
heb vertrouwen,
draag het kruis met blijdschap,
er is licht dat alles overwint.

Want het licht is sterker dan het donker
en het daglicht overwint de nacht,
zoek je weg niet langer in het duister,
keer je om en zie Gods nieuwe dag.

Steek een kaars aan tegen al het duister,
als een teken in een bange tijd,
dat ons leven niet in wanhoop eindigt,
dat de vrede sterker is dan strijd.
Want het licht is sterker dan het donker
en het daglicht overwint de nacht,
Zoek je weg niet langer in het duister,
keer je om en zie Gods nieuwe dag.

Verhalen van bevrijding en trouw

Lezing uit Genesis 1 vers 1 - 5

1 In het begin schiep God de hemel en de aarde. 2 De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest.

3 God zei: 'Laat er licht zijn,' en er was licht. 4 God zag dat het licht goed was, en Hij scheidde het licht van de duisternis; 5 het licht noemde Hij dag, de duisternis noemde Hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

Wij zingen Lied 162 (in wisselzang:)

1 - Allen

In het begin lag de aarde verloren
in het begin in de duisternis;
God sprak zijn woord en het licht werd geboren,
't licht dat vandaag onze dag nog is.

2 - Vrouwen

In het begin zijn de wolken en luchten,
in het begin is de hemel ontstaan.
God sprak zijn woord en de wateren vluchtten:
zo bracht Hij scheiding en ruimte aan.

3 - Mannen

In het begin is de aarde gekomen,
in het begin uit de diepte der zee.
In het begin kwam het gras en de bomen,
bloeiden de bloemen en graasde 't vee.

4 - Vrouwen

In het begin zijn de sterren gaan branden,
in het begin kwam de zon en d' maan.
Boven het land en de zee en de stranden
wijzen zij wegen en tijden aan.

5 - Mannen

In het begin kwamen vogels gevlogen,
in het begin werd hun lied al gehoord.
Vissen in 't water, wat leeft op het droge:
God schiep de dieren, elk naar hun soort.

6 - Allen

In het begin riep God mensen tot leven,
in het begin was het woord in hun mond.
Wat was het goed om op aarde te wonen,
wat was God blij dat de wereld bestond.

Lezing uit Deut. 6 vers 20 - 25

20 Wanneer uw kinderen u later vragen: 'Wat betekenen al die bepalingen en wetten en regels die de HEER, onze God, u heeft voorgehouden?', 21 geef dan dit antwoord: 'Wij waren in Egypte slaven van de farao, maar met sterke hand heeft de HEER ons uit Egypte bevrijd. 22 Wij zagen met eigen ogen hoe Hij tekenen en indrukwekkende wonderen deed, die groot onheil brachten over de Egyptenaren, de farao en zijn hof. 23 Maar ons leidde Hij weg uit Egypte, om ons hierheen te brengen en ons het land te geven dat Hij onze voorouders onder ede had beloofd. 24 Daarom gebod de HEER, onze God, ons al deze wetten na te komen en ontzag voor

Hem te tonen. Dan zou het ons goed gaan en zou Hij ons leven sparen, zoals Hij tot nu toe heeft gedaan. 25 Als wij voor het oog van de HEER, onze God, deze geboden altijd naleven, zoals Hij ons heeft opgedragen, zal het ons ten goede worden aangerekend.'

Wij zingen Lied 806: 1 - 3

- 1 Zomaar te gaan met een stok in je hand,
zonder te weten
wat je zult eten.
Zomaar te gaan met een stok in je hand;
eindeloos ver is 't beloofde land.

- 2 Zomaar te gaan, wordt het leven of dood?
Altijd maar banger,
duurt het nog langer?
Zomaar te gaan, wordt het leven of dood?
In de woestijn worden kinderen groot.

- 3 Zomaar te gaan, met zijn woord als bewijs,
altijd maar lopen,
altijd maar hopen.
Zomaar te gaan met zijn woord als bewijs;
straks wonen wij in een paradijs.

Lezing uit Johannes 8 vers 12

12 Jezus nam opnieuw het woord. Hij zei: 'Ik ben het licht voor de wereld. Wie Mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft licht dat leven geeft.'

Wij zingen Lied 173 ELB (2x)

Jezus, U bent het licht in ons leven,
laat nimmer toe dat het duister
tot mij spreekt.

Jezus, U bent het licht in ons leven,
open mijn hart voor uw liefde o Heer.

Voorganger: Dit is de grote nacht waarin wij gedenken dat onze Messias de banden van de dood heeft verbroken

Allen gaan staan

Lezing uit Lucas 24 vers 1 - 12

1 Maar op de eerste dag van de week gingen ze bij het ochtendgloren naar het graf met de geurige olie die ze bereid hadden. 2 Bij het graf aangekomen zagen ze echter dat de steen voor het

graf was weggerold, 3 en toen ze naar binnen gingen, vonden ze het lichaam van de Heer Jezus niet. 4 Ze wisten zich geen raad. Plotseling stonden er twee mannen in stralende gewaden bij hen. 5 Ze werden door schrik bevangen en bogen het hoofd. De mannen zeiden tegen hen: 'Waarom zoeken jullie de levende bij de doden? 6 Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt. Herinner je wat Hij jullie gezegd heeft toen Hij nog in Galilea was: 7 de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.' 8 Toen herinnerden ze zich zijn woorden. 9 De vrouwen keerden terug van het graf en gingen aan de elf en aan alle anderen vertellen wat er was gebeurd. 10 Het waren Maria van Magdala, Johanna, en Maria, de moeder van Jakobus, en nog een aantal andere vrouwen die hen vergezelden. Ze vertelden de apostelen wat er was gebeurd, 11 maar die vonden het maar kletspraat en geloofden hen niet. 12 Petrus echter stond op en rende naar het graf. Hij bukte zich om te kijken, maar zag alleen de linnen doeken liggen. Daarop ging hij terug, vol verwondering over wat er gebeurd was.

Voorganger: de Heer is waarlijk opgestaan!

Gemeente: de Heer is waarlijk opgestaan!

(De lampen gaan aan)

Wij zingen een Paasjubel Lied 634 U zij de glorie

- 1 U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, U zij alle eer!
Alle mens'lijk lijden hebt Gij ondergaan
om ons te bevrijden tot een nieuw bestaan:
U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, U zij alle eer!

- 2 Licht moge stralen in de duisternis,
nieuwe vrede dalen waar geen hoop
meer is.
Geef ons dan te leven in het nieuwe licht,
wil het woord ons geven dat hier vrede
sticht:
U zij de glorie, opgestane Heer,
U zij de victorie, U zij alle eer!

Allen gaan zitten.

Muzikaal intermezzo

(De kanselkleden worden verwisseld en de
doopvont wordt gevuld met water)

Belijdenis en doop van Jacob van der Heide

Wij zingen Lied 226 ELB "Heer, ik kom tot U"

Heer ik kom tot U
neem mijn hart, verander mij,
als ik U ontmoet, vind ik rust bij U.
Want Heer ik heb ontdekt,
dat als ik aan uw voeten ben,
trots en twijfel wijken
voor de kracht van uw liefde.

Refrein:

Houd mij vast, laat uw liefde stromen.
Houd mij vast, heel dichtbij uw hart.
Ik voel uw kracht en stijg op als een arend
dan zweef ik op de wind,
gedragen door uw Geest
en de kracht van uw liefde.

Heer, kom dichterbij
dan kan ik uw schoonheid zien
en uw liefde voelen, diep in mij.
En Heer, leer mij uw wil,
zodat ik U steeds dienen kan
en elke dag mag leven
door de kracht van uw liefde

Refrein:

Houd mij vast, laat uw liefde stromen.

Houd mij vast, heel dichtbij uw hart.

Ik voel uw kracht en stijg op als een arend
dan zweef ik op de wind,
gedragen door uw Geest
en de kracht van uw liefde.

Slot:

dan zweef ik op de wind,

gedragen door uw Geest

en de kracht van uw liefde.

De voorganger leest Romeinen 6 vers 3 - 11

3 Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in zijn dood? 4 We zijn door de doop in zijn dood met Hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden. 5 Als wij delen in zijn dood, zullen wij ook delen in zijn opstanding. 6 Immers, we weten dat ons oude bestaan met Hem gekruisigd is omdat er een einde moest komen aan ons zondige leven: we mochten niet langer slaven van de zonde zijn. 7 Wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde. 8 Wanneer wij met Christus zijn gestorven, geloven we dat we ook met Hem zullen le-

ven, 9 omdat we weten dat Christus, nu Hij is opgewekt uit de dood, niet meer sterft: de dood heeft geen macht meer over Hem. 10 Door zijn sterven is Hij voor eens en altijd dood voor de zonde; en nu Hij leeft, leeft Hij voor God. 11 Zo moet ook u uzelf zien: dood voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God.

Hernieuwing van de doopgelofte
(We gaan, zo mogelijk, staan)

Als we zo met elkaar de woorden van God horen en bezingen, als we de opstanding vieren van Gods eerstgeborene dan mogen we ook weten dat wij mensen van Góds toekomst zijn. We zijn geschapen om te leven! We zijn ontkomen aan de dood, God zij dank. Daarvan is de doop het teken. Dat wij de doodschrik nooit vergeten, maar dat onze doop een levende werkelijkheid voor ons is, ons tot steun. Door die doop zijn wij op weg gezet naar het rijk van God. Dat mag ons duidelijk worden op deze stille Zaterdag. De weg waarop de dood ons zet is lang en vaak tegendraads aan deze wereld. Brood en wijn zijn leeftocht voor ons op die weg. En we hoeven onze weg niet alleen te gaan. Jezus zelf is onze voorganger en brengt ons in het huis van God.

Laten we voor God en elkaar de doop gedenken, waarin ieder is ondergegaan en opgestaan om waarachtig mens te zijn voor Gods aangezicht. Laten we nu -ieder voor zich, maar luidop de namen zeggen waarmee je gedoopt bent. Gedenk je doop en stem in met de lofzang!

Wij zingen Lied 289 ELB

Ik geloof in God de Vader
die een bron van vreugde is,
louter goedheid en genade,
Licht in onze duisternis.
Hij de Koning van de kosmos,
het gesternte zingt zijn eer –
heeft uit liefde mij geschapen
en tot liefde keer ik weer.

Ik geloof in Jezus Christus
die voor ons ter wereld kwam.
Zoon van God en Zoon des Mensen,
Goede Herder, Offerlam.
Door te lijden en te sterven
-groot is het geheimenis-
schenkt Hij mij het eeuwig leven,
dat uit God en tot God is.

Ik geloof dat mijn Verlosser
door de dood is heengegaan
en op Pasen – God zij glorie!
uit het graf is opgestaan.

Door het brood – dit is Mijn lichaam
door de wijn – dit is Mijn bloed-
geeft de Vredevorst mij vrede,
maakt Hij alle dingen goed.

Dankgebed en voorbeden, stil gebed en Onze
Vader

**We gaan staan en vormen een kring, we ge-
ven het licht van de paaskaars opnieuw aan
elkaar door en zingen Lied 642: 1, 2, 4 en 8**

- 1 Ik zeg het allen, dat Hij leeft,
dat Hij is opgestaan,
dat met zijn Geest Hij ons omgeeft
waar wij ook staan of gaan.

- 2 Ik zeg het allen, en de mond
van allen zegt het voort,
tot over 't ganse wereldrond
de nieuwe morgen gloort.

- 4 Ten onder ging de sterke dood,
ten onder in de vloed;
nu straalt ons in het morgenrood
zijn toekomst tegemoet.
- 8 't Is feest, omdat Hij bij ons is,
de Heer die eeuwig leeft
en die in zijn verrijzenis
alles herschape[n] heeft.

Zegen

**We wensen elkaar een gezegend
paasfeest en nemen het licht mee het
donker in.....**

